Місячний Економічний Моніторинг України

№4 (210), квітень 2018 року

Резюме

Тема місяця: Реформа державних підприємств

Політика: Верховна Рада нарешті призначила Голову НБУ, Голову та 9 членів Рахункової палати та Омбудсмана.

Реальний сектор: Реальний ВВП зріс на 2,5% у 2017 році через приріст внутрішнього попиту. Реальний чистий експорт зробив від'ємний внесок до зростання.

Енергетичний сектор: Кабінет міністрів відклав прийняття рішення щодо підвищення тарифів на газ для населення до червня 2018 року, незважаючи на зобов'язання України в рамках програми МВФ.

Транспорт: Міжнародні аеропорти «Бориспіль» (в Києві) та «Львів» підписали угоди з ірландським лоукостером Ryanair.

Сільське господарство: Станом на березень, сходи отримано з близько 99,7% посівів озимих зернових культур і 98,6% озимого ріпаку.

Зовнішній сектор: НБУ у березні переглянув методологію обчислення закордонних приватних переказів і відповідно змінив показники платіжного балансу за останні три роки. Дефіцит поточного рахунку звузився.

Фіскальна політика: За попередніми даними Державного Казначейства доходи Державного бюджету у 2018 році зросли на 10,8% дпр, що менше за план.

Соціальна політика: Уряд почав монетизацію транспортних пільг.

Ринок праці: У 2017 році рівень безробіття становив 9,5% до економічно активного населення у віці 15-70 років порівняно із 9,3% у 2016 році.

Монетарна політика: Споживча інфляція дещо сповільнилась в березні до 13,2% дпр з 14,0% дпр в лютому.

Обмінний курс: Збільшення надходжень експортної виручки та зменшення очікувань щодо знецінення гривні зробили свій вклад до укріплення гривні у березні.

Державний борг: Міністерство фінансів збільшило дохідність ОВДП внаслідок підвищення облікової ставки НБУ.

Тема місяця: Реформа державних підприємств

Реформа управління державними підприємствами під ризиком

Олександра Бетлій

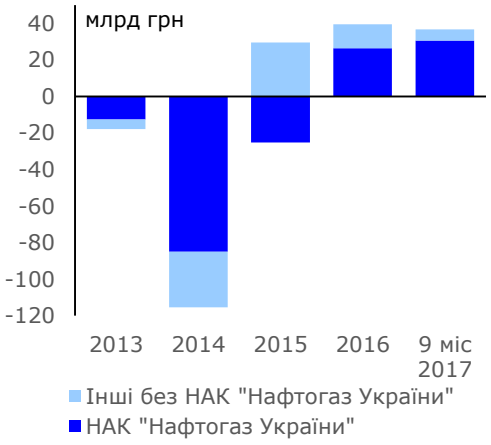
До 1 квітня державні службовці, посадові особи та ряд інших осіб були повинні подано електронну декларацію доходів і майна за 2017 рік. Тоді як багато було критики необхідності подавати таку декларацію антикорупційними активістами, члени наглядових рад державних підприємств (ДП) також повинні подати декларацію у 2018 році. В результаті окремі члени наглядових рад ДП оголосили про наміри відмови від посад. Це створює ризик для впровадження реформи управління державними підприємствами, що визначено одним із пріоритетів політики Уряду.

Початково зобов'язання подавати електронну декларацію майнового стану стосувалось саме осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в рамках атикорупційної реформи. Однак через рік після запровадження цей обов'язок було поширено на антикорупційних активістів та членів наглядових рад ДП. Міжнародні організації, включно із МВФ, Світовим Банком, Європейською комісією, Веніційською комісією, а також представники громадянського суспільства розкритикували цю вимогу і вимагали її скасування. Однак до кінця березня парламент так і не вніс відповідні зміни до закону.

Тому, з 1го квітня члени наглядових рад ДП повинні подавати в Україні електронні декларації щодо всіх своїх статків та заробітків, які вони мають не лише в Україні, але й за кордоном. Це створює ризик для реформи управління ДП, відповідно до якої всі ДП повинні отримати наглядові ради із професійними незалежними членами, які можуть бути як українцями, так і іноземцями. Отже, кілька іноземних незалежних членів наглядових рад вже оголосили про наміри піти у відставку, якщо не буде скасовано для них вимоги подачі е-декларацій.

Створення наглядових рад на ДП із більшістю незалежних членів було одним із ключових елементів реформи управління ДП. В цілому, на вересень 2017 року в Україні існувало 3392 державних підприємств із сукупними активами у 1,6 трильйон грн (для порівняння, в Польщі є 301 ДП, в Угорщині – 371 ДП). За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі лише 1611 ДП були активними у перші дев'ять місяців 2017 року. 1051 ДП звітували про прибутки, тоді як решта були збиткові. МЕРТ позитивно оцінив ефективність управління лише 22 суб'єктів управління з 84 суб'єктів, що здійснюють управління об'єктами державної власності. Державні підприємства також отримують велику частку державної допомоги. За оцінкою МВФ державна допомога ДП становила 5% ВВП у 2017 році.

Чистий фінансовий результат державних підприємств

Джерело: МЕРТ

Для зниження фіскальних втрат та підвищення ефективності ДП уряд у 2016 році почав реформу управління державними підприємствами. Очікують, що запровадження цієї реформи сприятиме подоланню політичного втручання та корупції, розмежує ролі регулятора та власника, а також запровадить визнані в світі стандарти корпоративного управління.

Можна визначити три основні напрямки реформи управління державними підприємствами. По-перше, уряд обіцяє запровадити стратегічне планування, що визначить основні показники ефективності діяльності кожного ДП. Також планують підвищити прозорість управління ДП. По-друге, незалежні наглядові ради повинні бути створені на кожному ДП. Цей елемент реформи є нагально необхідним, оскільки він сприятиме вищій ефективності ДП через подолання корупційних схем та елементів захоплення держави. Зокрема, наглядові ради будуть відповідати за наймання керівництва, оцінку результатів діяльності ДП та вибір аудиторів. По-третє, члени наглядових рад та керівництво ДП отримають конкурентні заробітні плати, що створить стимули для ефективної роботи. Необхідне регулювання для другого та третього напрямку реформи вже ухвалено, але є затримки із створення наглядових рад.

Кілька ДП вже отримали наглядові ради, окремі члени яких є іноземцями. Однак незалежні члени наглядових рад ще повинні бути призначені для більшості ДП. Зараз існує високий ризик, що уряд не зможе залучити професійних іноземних менеджерів до участі в наглядових радах, оскільки їм потрібно буде подавати електронні декларації про заробітки та майно, які вони мають не лише в Україні, але й за кордоном. Ризик також стосується приватних та публічних компаній, які залучені в антикорупційну діяльність: члени їх наглядових рад також повинні подавати е-декларації.

Отже, парламенту було б варто скасувати суперечливу вимогу про подання е-декларацій членами наглядових рад, а також антикорупційними активістами. Натомість уряду потрібно продовжити впроваджувати заплановану реформу управління державними підприємствами. Це включає масштабну приватизацію ДП. Фонд державного майна планує приватизувати 100 компаній цього року, що за оцінками принесе 22,5 млрд грн приватизаційних надходжень. Малі ДП (із активами до 250 млн грн) буде продано через систему ProZorro.Продажі, що вже використовують для продажу активів ліквідованих банків Державним фондом гарантування вкладів фізичних осіб. Отже, замість створення додаткових перешкод у ефективному управлінні ДП, уряду варто зосередити зусилля на продовженні реформи.

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Верховна Рада здійснила призначення на ключові урядові посади

Урядові посади. Верховна Рада схвалила відставку Валерії Гонтаревої з посади Голови НБУ і погодилася на призначення Якіма Смолія новим Головою. Якім Смолій виконував обов'язки голови НБУ більше шести місяців, а його кандидатуру на цю посаду подав Президент України Петро Порошенко. Призначення Голови НБУ важливе з точки зору забезпечення незалежності Нацбанку.

Крім цього, Верховна Рада призначила Людмилу Денісову новим Уповноваженим Верховної Ради з прав людини. Представники громадянського суспільства піддали критиці її призначення через те, що вона не має досвіду у сфері захисту прав людини та володіє бізнесом в окупованому Росією Криму. Термін повноважень колишнього омбудсмена Валерії Лутковської завершився у квітні 2017 року.

Верховна Рада обрала 9 членів Рахункової палати та призначила депутата Валерія Пацкана головою Палати. Очікується, що це сприятиме підвищенню ефективності та незалежності роботи Рахункової палати.

Генеральний прокурор Юрій Луценко ініціював звільнення керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Назара Холодницького. Н. Холодницького підозрюють у кримінальних та дисциплінарних правопорушеннях, включаючи підбурювання свідків до надання фальшивих свідчень та розголошення конфіденційної інформації щодо досудового слідства. Розслідування щодо його дій проводилося ГПУ спільно з НАБУ. САП – це важлива антикорупційна установа в Україні. Її було засновано у 2015 році як частину системи незалежних правоохоронних органів, створених для боротьби з корупцією на високому рівні в Україні.

Війна на Донбасі. У березні тривав збройний конфлікт на Сході України. Об'єднані російсько-сепаратистські сили здійснювали напади на позиції Збройних сил України у Донецькій та Луганській областях, порушуючи ряд домовленостей про припинення вогню, що були досягнуті протягом місяця. Зокрема, об'єднані російсько-сепаратистські порушили останній із таких режимів припинення вогню – Великоднє перемир'я – через лічені хвилини після початку його дії. 7 військовослужбовців Збройних сил України були вбиті на війні у березні, а 25 отримали поранення.

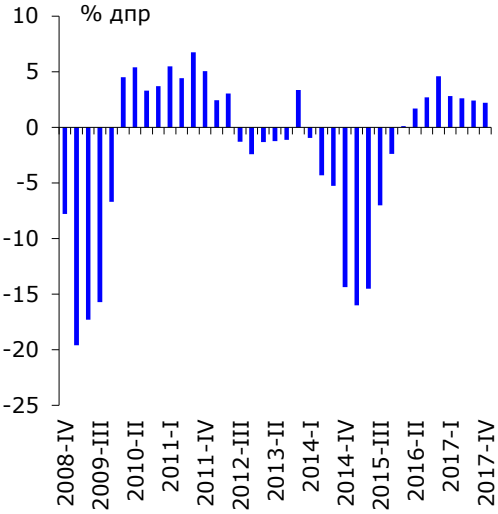
Крім цього, у березні Україна вислала 13 російських дипломатів у відповідь на отруєння колишнього російського агента у Солсбері, Великобританія. Північноатлантичний альянс (НАТО) у своїй заяві про розширення у березні визнав за Україною статус «країни-аспіранта».

Громадянське суспільство. Громадська рада доброчесності припинила участь у процесі кваліфікаційного оцінювання українських суддів. Рада, яка складається із представників громадянського суспільства, наголосила на тому, що процес відбору кандидатів ведеться в дуже короткі терміни без ретельного аналізу професійної етики та доброчесності суддів. У результаті це дозволяє обирати суддів із сумнівною доброчесністю, яких підозрюють у корупції.

Також у березні Верховна Рада так і не скасувала закон, що зобов'язує антикорупційних активістів декларувати власність та активи в електронному форматі. Е-декларації були вперше запроваджені для державних службовців як антикорупційний захід. Ця суперечлива вимога до активістів, включена у нормативний акт із нечітким формулюванням, надає простір для широкого тлумачення того, кого можна віднести до антикорупційних активістів. Українські політики та представники

Населення (без Криму): 42,6 млн.
Промислове виробництво/ВДВ: 23%
Сільськогосподарське виробництво/ВДВ: 14%
Інвестиції/ВВП: 14%
Експорт: ЄС 32%, Азія – 35%, Росія 9%
Імпорт: ЄС 37%, Азія – 20%, Росія 13%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

громадянського суспільства, а також представники іноземних країн та організацій, зокрема Посли держав «Великої сімки» та Венеціанська комісія Ради Європи, розкритикували цю норму.

Макрофінансова допомога. У березні Європейська Комісія схвалила надання Україні 1 млрд євро в рамках нової програми макрофінансової допомоги MFA IV. Інформації про конкретні умови програми ще немає. Наприкінці 2017 року Україна не змогла отримати останній третій транш попередньої програми MFA III, оскільки не виконала чотирьох умов цієї програми.

Реальний сектор: Реальний ВВП зріс на 2,5% у 2017 році

ВВП. Держстат оприлюднив попередню оцінку приросту реального ВВП у 2017 році о 2,5%. Це дещо вище за оперативну оцінку у 2,3%. З боку попиту, Держстат поліпшив квартальні показники реального приватного кінцевого споживання та державного споживання, а також імпорту, але погіршив оцінки реального нагромадження основного капіталу. З боку виробництва, було підвищено показники будівництва, ІТ, операцій з нерухомістю.

В цілому, реальне приватне кінцеве споживання зросло на 7,8% через зростання реального наявного доходу домогосподарств на 6,0%. Вищі інвестиції в обладнання та більші бюджетні капітальні видатки сприяли зростання реального нагромадження основного капіталу на 18,2%. Водночас вищий внутрішній попит призвів до стрімкого приросту імпорту (на 12,2%). Експорт зріс лише на 3,5% (передусім через вищий експорт в ЄС). В результаті внесок реального чистого експорту до зростання ВВП був від'ємним у 5,0 відсоткових пунктів.

Реальна валова додана вартість (ВДВ) в будівництві зросла на 26,9%. Це, ймовірно, сприяло збільшенню реальної ВДВ у операціях з нерухомістю на 7,8%. Переробна промисловість збільшилась на 5,1% через вищий внутрішній та зовнішній попит. Водночас ВДВ у добувній промисловості скоротилась на 5,9% через втрату шахт на окупованій території Донбасу. Вище споживання та більша зовнішня торгівля сприяли збільшенню ВПВ у роздрібній та оптовій торгівлі (на 5,0%) і транспорті (на 4,3%).

Держстат, ймовірно, перегляне показники реального ВВП у 2017 році і двох попередніх роках внаслідок перегляду показників переказів з-за кордону Національним банком. Держстат, найвірогідніше, дещо збільшить показники споживання та імпорту. Оновлені показники очікуються в кінці квітня.

Галузеві тенденції. Зростання промислового виробництва сповільнилось до 1,9% дпр у лютому з 3,6% у січні. Харчова промисловість (без врахування тютюну та напоїв) зросла лише на 0,9% дпр (після зростання на 4,8% дпр у січні) внаслідок падіння виробництва соняшникової олії. Виробництво алкогольних напоїв та тютюнової продукції впала через підвищення акцизів. Машинобудування та металургія зросли відповідно на 5,9% дпр та 4,6% дпр.

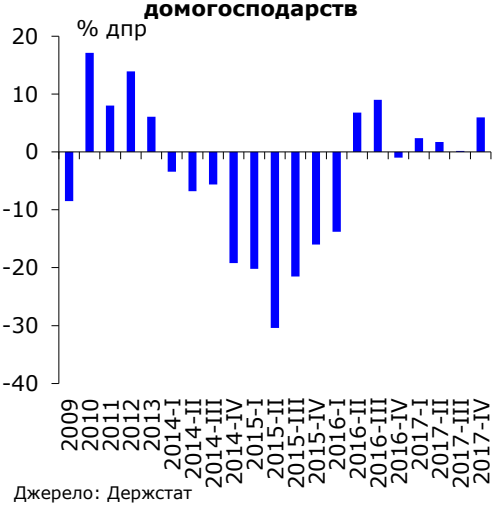
Добувна промисловість дещо зросла внаслідок зростання добування залізної руди та будівельних матеріалів (на 2,3% дпр).

Приріст роздрібного товарообігу сповільнився до 5,6% дпр з 9,6% дпр в січні, ймовірно, через погану погоду. Це ж, ймовірно, стало причиною скорочення будівництва на 2,3% дпр.

Енергетика: НКРЕКП знову без кворуму

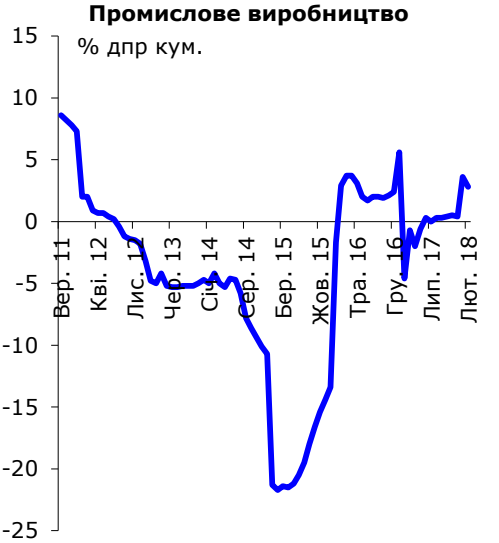
НКРЕКП. Номінаційний комітет Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), відібрав 47 кандидатів на позиції нових членів комісії. Кандидати мають пройти спецперевірку, після чого НКРЕКП подасть перелік відібраних кандидатів Президенту. Президент з переліку має вибрати п'ять нових членів комісії. Вікторія Морозова та Вадим Таратун, які були призначені в НКРЕКП в грудні 2017 року тимчасово на три місяці з метою

Реальний наявний доход домогосподарств

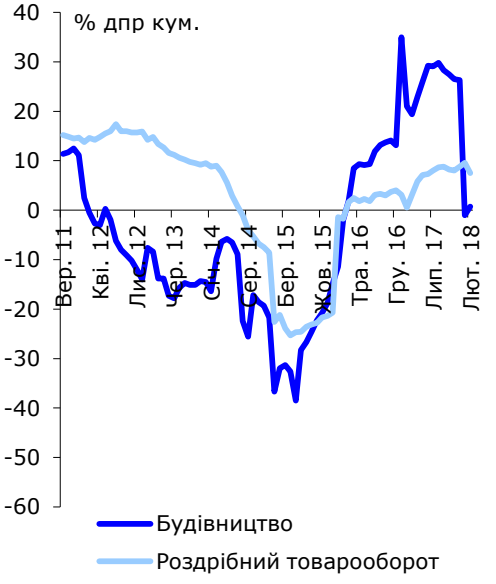
Джерело: Держстат

Промислове виробництво

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

збереження кворуму комісії, були звільнені в березні. В кінці березня НКРЕКП знову втратила кворум до моменту призначення нових членів і, відповідно, не може приймати рішення. Крім того, строк дії повноважень голови НКРЕКП також скоро закінчується, тому комісія має обрати нового голову.

Газ. Кабінет Міністрів відклав прийняття рішення щодо підвищення тарифів на газ для домогосподарств до червня 2018 року, незважаючи на зобов'язання України перед МВФ. Так, Україна зобов'язалась тримати ціни на газ для населення на рівні імпортного паритету (середньої ціни імпорту газу за певний період). Наразі ціни на газ для населення (на рівні 4942 грн за тисячу кубометрів без урахування ПДВ та транспортних витрат) на 30% нижчі за імпортний паритет.

Електроенергія. НКРЕКП прийняла вторинне законодавство, необхідне для реалізації закону про ринок електроенергії. Зокрема були прийняті правила ринку, кодекс системи передачі, кодекс системи розподілу, кодекс комерційного ринку обліку електроенергії, правила роздрібного ринку електроенергії. Ці документи необхідні для успішного впровадження ринку електроенергії після закінчення перехідного періоду в 2019 році.

Роздрібні тарифи на електроенергію для промислових споживачів зросли в квітні на 3,7-9,2% дпм для споживачів першого класу напруги залежно від постачальника та на 2,2-7,5% дпм для споживачів другого класу напруги. Зростання пояснювалось збільшенням прогнозної оптової ціни електроенергії на 2018 рік (на 9,5% за перший квартал 2018 року та на 6,1% до кінця року).

Транспорт: Ryanair приходить в Україну

Повітряне сполучення. Міжнародні аеропорти «Бориспіль» (в Києві) та «Львів» підписали угоди з ірландським лоукостером Ryanair. Компанія розпочне польоти в жовтні та з'єднає Київ з Барселоною, Братиславою, Лондоном, Познанню, Гданськом, Варшавою, Вроцлавом, Краковом, Вільнюсом та Стокгольмом, а Львів з Дюссельдорфом, Меммінгемом та Варшавою. Ryanair оголосив, що він також планує відкрити в Україні дата-центр та центр обслуговування літаків. Це друга спроба Ryanair зайти на український ринок.

Концесії. Міністерство інфраструктури оголосило про запуск проектів концесії в державних стивідорних компаніях Ольвія (Миколаїв) та Херсонський морський торговий порт. Перший проект передбачає інвестування 250 млн дол. США в будівництво нового терміналу та причалів. Другий проект передбачає залучення 45 млн дол. США приватних інвестицій в модернізацію та будівництво перевалочних потужностей. Ці проекти потребують прийняття закону про концесії, який пройшов перше читання в Верховній Раді 3 квітня.

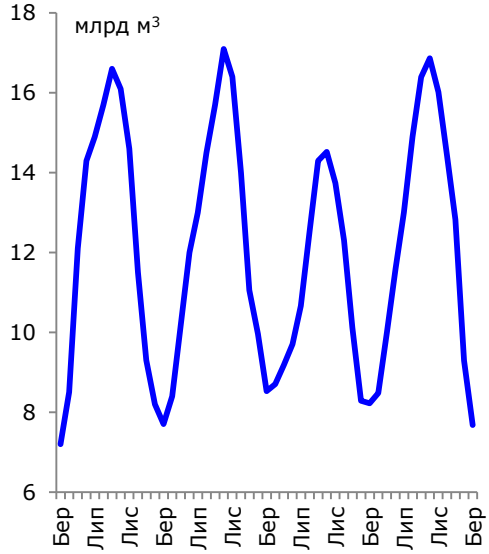
Інший закон щодо концесії доріг набув чинності в березні. Законом встановлюються вимоги до будівництва концесійних доріг, механізми надання земельних ділянок та максимальну оплату за використання дороги. Як було оголошено, першою концесійною дорогою стане дорога Львів-Краковець (84 км). Очікується, що будівництво цієї дороги триватиме до п'яти років, термін концесії складатиме 49 років.

Сільське господарство: Озимина переважно в доброму або задовільному стані

Виробництво. Станом на березень, сходи отримано з близько 99,7% посівів озимих зернових культур і 98,6% озимого ріпаку. Близько 90% з них перебувають в доброму або задовільному стані.

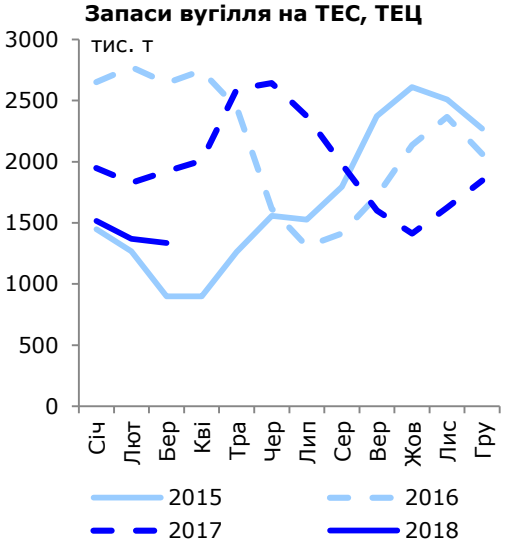
Станом на 1 березня, кількість корів знизилася на 4,5% дпр, а кількість свиней скоротилася на 7,7% дпр. У січні-лютому виробництво молока знизилося на 0,9% дпр через скорочення виробництва молока домогосподарствами (на 3,4% дпр). Чисельність свійської птиці та виробництво яєць залишалися на минулорічному рівні.

Запаси газу в ПГС в 2014-2018 рр.

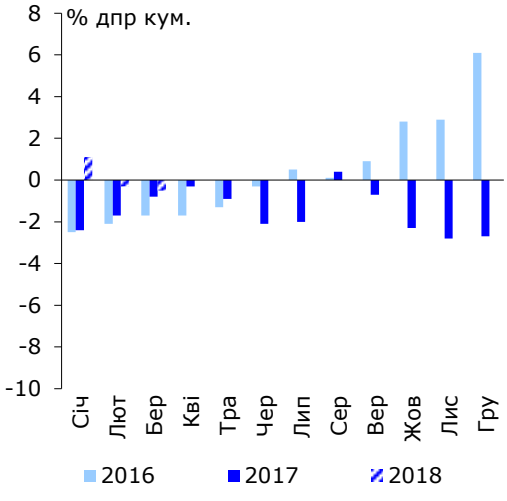
Джерело: Міністерство енергетики

Запаси вугілля на ТЕС, ТЕЦ

Джерело: Міністерство енергетики, Укренерго

Сільськогосподарське виробництво

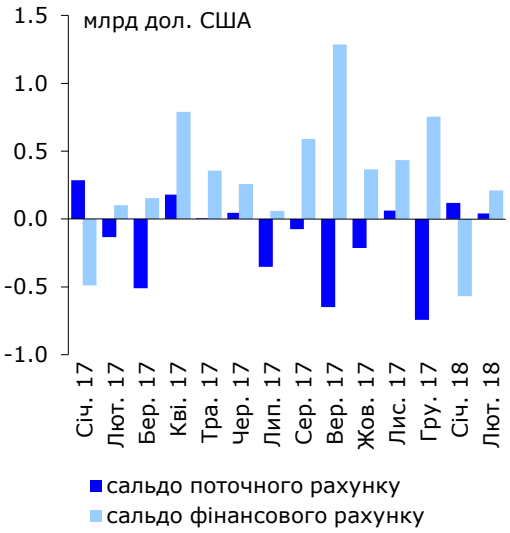
Джерело: Держстат

Торгівля. У січні-лютому український експорт агропродовольчої продукції збільшився на 3,4% до 2,77 млрд дол. США. Частка АПК в загальному обсязі експорту України становила 37,6% в порівнянні з 42,8% в аналогічному періоді 2017 року.

Політика. Фермери продовжували протестувати проти недавно прийнятої поправки до Податкового кодексу України, що передбачає встановлення 0% ставки ПДВ на експорт сої і, таким чином, скасування відшкодування ПДВ на експорт сої з вересня 2018 року. Вони стверджують, що це рішення перешкоджає розвитку виробників сої, але приносить користь великим переробним підприємствам, які належать вітчизняним олігархічним, а також міжнародним транснаціональним корпораціям. Як наслідок, виробники сої вимагають від Верховної Ради скасувати цю норму і передбачити 20% ПДВ на виробництво сої і повномасштабне відшкодування ПДВ за його експорт. Всеукраїнська Аграрна Рада (ВАР, асоціація середніх і великих фермерів) закликала своїх членів до масштабного страйку, блокуючи національні магістралі. Тим часом ВАР ініціювала створення міжфракційного депутатського об'єднання «Аграрна рада», яке буде підтримувати і захищати інтереси вітчизняних сільгоспвиробників.

У парламенті зареєстрований проект Закону «Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку», який передбачає встановлення загальних законодавчих рамкових умов для комплексної реформи аграрного сектора України і наближення до стандартів ЄС. Законопроектом визначаються 10 пріоритетів державної аграрної політики відповідно до зобов'язань України щодо євроінтеграції. Законопроект передбачає виділення щонайменше 5% бюджетних видатків на фінансування державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку.

Платіжний баланс

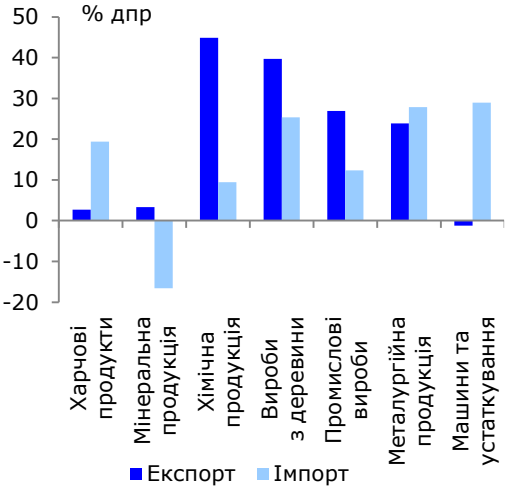
Джерело: попередні оцінки НБУ

Зовнішній сектор: Поточний рахунок був близьким до балансу у лютому

Методологія. НБУ у березні переглянув методологію обчислення закордонних приватних переказів і відповідно змінив показники платіжного балансу за останні три роки. Як наслідок надходження заробітної плати, отриманої за кордоном, та вторинних доходів суттєво зросли. НБУ одночасно переглянув свої оцінки імпорту послуг подорожей та іноземної готівкової валюти поза межами банківської системи для збалансування збільшених надходжень.

Поточний рахунок. Поточний рахунок платіжного балансу був майже збалансованим у лютому із профіцитом в 9 млн дол. США. Дефіцит торгівлі становив 0,64 млрд дол. США і був майже на тому ж рівні, що і рік тому. Чисті виплати інвестиційних доходів також були близькими до показника минулого року і становили 0,37 млрд дол. США. Чисті надходження коштів від оплати праці та вторинних доходів сягнули 1,0 млрд дол. США в лютому.

Торгівля товарами у лютому 2018 р.

Джерело: попередні оцінки НБУ

Експорт товарів зріс на 11% дпр у лютому. Експорт сільськогосподарських продуктів збільшився на 3% дпр, оскільки зростання експорту зернових та м'яса компенсували падіння експорту соняшника. Експорт металургійної продукції зріс на 24% дпр через зростання зовнішнього попиту. Експортні ціни на сталь також залишались вищими, ніж рік тому.

Імпорт товарів зріс на 9,5% дпр у січні. Темпи приросту імпорту до відповідного місяця попереднього року були найповільнішими з жовтня 2016 року. Це частково відображало зменшення енергетичного імпорту, оскільки імпорт мінеральних продуктів впав на 16% дпр. Зростання імпорту машин та обладнання дещо сповільнилось, але цей показник все ж зріс на 29% дпр. Імпорт інших продуктів зріс на 14% оскільки споживчий попит залишався суттєвим.

Фінансовий рахунок. Облікований притік капіталу по фінансовому рахунку платіжного балансу становив 0,56 млрд дол. США у лютому. Державний сектор отримав 161 млн дол. США чистого притоку капіталу, оскільки нерезиденти збільшили

інвестиції в ОВДП. Банки зафіксували відтік капіталу на 344 млн дол. США, оскільки чисті зовнішні вклади банків збільшились. Реальний сектор залучив 111 млн дол. США чистих ПІІ у лютому. Притік боргового капіталу до реального сектора становив 0,48 млрд дол. США, оскільки українські імпортери збільшили заборгованість за поставлені товари перед нерезидентами. Обсяг іноземної готівки за межами банківського сектора зменшився на 146 млн дол. США.

Фіскальна політика: Існують виклики фіскальній стабільності

За оперативними даними Державного казначейства, доходи Державного бюджету у першому кварталі 2018 року зросли на 10,8% дпр після зниження на 0,5% дпр у першій два місяці року. Податкові надходження, ймовірно, зросли через вищі надходження від ППП та ПДФО в березні. Водночас надходження від ПДВ, ймовірно, були близькими до минулорічних, оскільки зміцнення гривні обмежило доходи від ПДВ із ввезених товарів, а відшкодування ПДВ зросли.

Після фіналізації фінансової звітності НБУ за 2017 рік на початку квітня, НБУ планує спрямувати до бюджету 44,6 млрд грн замість запланованих у Державному бюджеті 50,5 млрд грн. Отже, уряду доведеться знайти інші джерела покриття розриву.

На 1 квітня, сума коштів на Єдиному казначейському рахунку скоротилась до 8,3 млрд грн, оскільки уряд здійснив суттєві виплати по державному боргу. Однак уряд мав ще кошти в іноземній валюті на рахунку НБУ (в еквіваленті 38 млрд грн), що буде використано на майбутні платежі по номінованому в іноземній валюті боргу.

Соціальна політика: Монетизація пільг

Уряд розпочав монетизацію пільг із оплати транспортних послуг. Раніше транспортні пільги надавались в негрошовій формі без обмеження кількості поїдок. Витрати потім покривались місцевими бюджетами. Водночас транспорті компаній часто звітували про заборгованість із оплати пільгових перевезень відповідним групам населення. Крім того, жителі міст вигравали більше від негрошового надання транспортних пільг, оскільки громадський транспорт в містах більше розвинутий. Водночас така система була несприятливою для жителів сільських регіонів із відсутність доступу до громадського транспорту; приватні перевізники визначають чітке обмеження на кількість пільговиків на одну поїздку.

Тепер місцеві ради зможуть вирішити, чи залишити негрошове надання транспортних пільг, чи замінити його на місячну грошову виплату пільговикам. Грошова виплата повинна покривати вартість принаймні 30 поїздок на місяць (середніх поїздок в громадському транспорті в регіоні). Якщо місцеві органи влади ухвалять рішення покрити мінімальну кількість поїздок, жителі міст можуть втратити, оскільки раніше вони подорожували часто. Водночас ті, хто рідко використовують громадський транспорт, виграють від нової системи.

Ринок праці: Рівень безробіття залишився майже незмінним

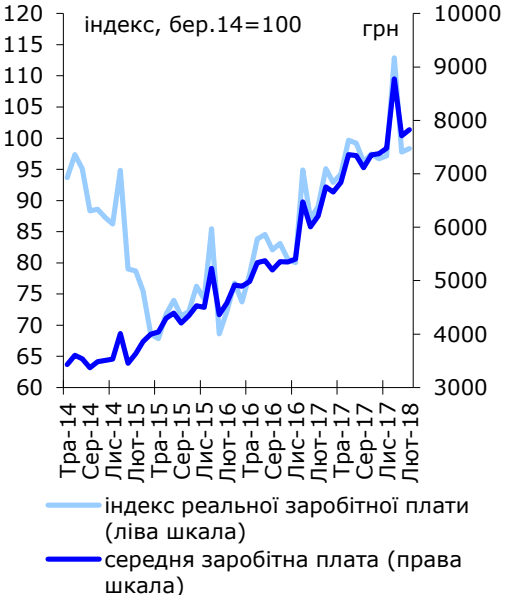
Рівень безробіття (за методологією МОП) дещо зріс до 9,9% економічно активного населення у віці 15-70 років у четвертому кварталі 2017 року із 9,7% у четвертому кварталі 2016 року. В цілому у 2017 році рівень безробіття становив 9,5% порівняно із 9,3% у 2016 році. Рівень безробіття залишився вищим для чоловіків, ніж для жінок (відповідно 11,1% та 7,7%). Традиційно більше безробіття було серед молоді (18,9% для вікової групи 15-24 років та 11,3% для вікової групи 25-29 років). 27% безробітних звітували про те, що вони шукають роботу протягом понад одного року. Отже, довгострокове безробіття залишається проблемою, що повинно спонукати Державну службу зайнятості підвищити ефективність активних заходів сприяння зайнятості.

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

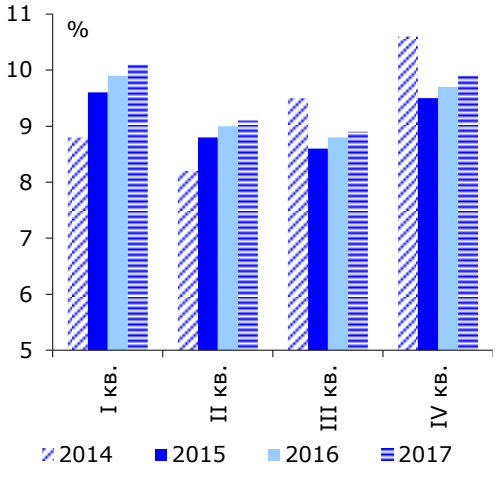
* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Рівень безробіття (МОП)

* 2014 р. - без врахування Криму, 2015 р. - без врахування Криму та частини зони АТО
Джерело: Держстат

Монетарна політика: Інфляція сповільнилась до 13,2% дпр у лютому

Споживча інфляція дещо сповільнилась у березні до 13,2% дпр з 14,0% дпр у лютому. Зростання цін на харчові продукти продовжилось високими темпами на рівні 17,9% дпр. Ціни на хлібні продукти та м'ясо зростали повільніше, ніж в попередні місяці. Повільне зростання світових цін на м'ясо та молоко допомагало стримувати зростання цін всередині країни. Зростання цін на непродовольчі продукти сповільнилось, а ціни на бензин впало порівняно з лютневим показником. Базова інфляція сповільнилась до 9,4% дпр в березні, оскільки тиск витрат на ціни зменшився.

Нещодавнє підвищення облікової ставки НБУ мало, здається, нерівномірний вплив на відсоткові ставки банків. Середня ставка за гривневими кредитами юридичним особам зросла до 16,0% річних порівняно з мінімумом в 13,0% річних, що був зафіксований у липні 2017 року. Водночас ставки за вкладами фізичних осіб суттєво не змінились порівняно з літом 2017 року. Це може відображати зростання пропозиції вкладів.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

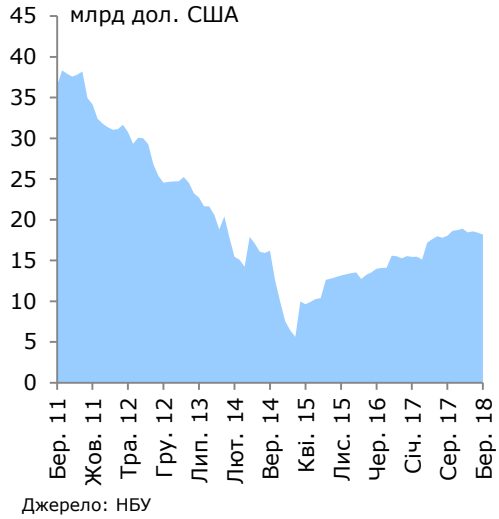

Джерело: Держстат, НБУ

Обмінний курс: Гривня надалі укріплялась в березні

Міжбанківський обмінний курс гривні до долара США надалі посилювався в березні і сягнув рівня меншого за 26 грн за дол. США в середині місяця. Він дещо ослабився в другій половині березня. Збільшення надходжень експортної виручки та зменшення очікувань щодо знецінення гривні зробили свій вклад до укріплення гривні. У відповідь НБУ купив 376 млн дол. США у чистому виразі для обслуговування зовнішнього боргу та зменшення коливань обмінного курсу. Продаж готівкової іноземної валюти банкам залишався вищим за купівлю валюти від банків. Міжнародні резерви НБУ зменшились до 18,2 млрд дол. США, оскільки виплати уряду за державним боргом перевищили нові надходження до резервів.

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

Державний борг: Доходність ОВДП продовжує зростати

Внутрішній борг. У березні Міністерство фінансів розмістило ОВДП на суму 7,4 млрд грн із середньозваженою доходністю 17,1%. Міністерство збільшило дохідність облігацій внаслідок підвищення облікової ставки НБУ у березні. Близько 91% від загального обсягу випущених облігацій мали термін погашення до одного року (переважно 3- та 8-місячні облігації), що може вказувати на плани уряду щодо розміщення Єврооблігацій у найближчі місяці. Більшість облігацій була придбана банками, що збільшили свою частку в загальному обсязі ОВДП в обігу на 6,2 млрд грн (до 350 млрд грн).

Крім того, Міністерство фінансів випустило одно- та дворічні ОВДП, номіновані в дол. США, на суму 670 млн дол. США під 5,2% річних та дворічні облігації, номіновані в євро, на суму 123 млн. євро під 4.1% річних. Останнє є позаплановим розміщенням замість планового випуску гривневих облігацій.

Таблиці

Економічні Тенденції		I 15	II 15	III 15	IV 15	I 16	II 16	III 16	IV 16	I 17	II 17	III 17	Квіт.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.	Вер.	Жов.	Лис.	Грд.	Січ.	Лют.	Бер.
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-20,5	-20,0	-16,1	-13,0	4,5	2,6	2,5	2,8	-0,7	0,3	0,3	-2,0	-0,6	0,3	0,0	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	3,6	2,8	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-29,7	-26,2	-20,9	-12,3	8,3	13,0	17,3	17,4	25,4	29,2	28,3	22,9	26,0	29,2	29,1	29,8	28,3	27,5	26,5	26,3	-1,0	0,7	…
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-4,7	-9,3	-5,3	-4,8	-1,7	-0,3	0,9	6,3	-0,8	-2,1	-0,7	-0,3	-0,9	-2,1	-2,0	0,4	-0,7	-2,3	-2,8	-2,7	1,1	-0,3	-0,5
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-23,9	-24,6	-22,3	-20,7	1,6	2,3	3,3	4,0	3,1	7,3	8,8	5,8	7,1	7,3	8,0	8,7	8,8	8,2	8,0	8,8	9,6	7,5	…
Середня заробітна плата	грн.	3650	4113	4313	4753	4622	5072	5311	5744	6323	6953	7268	6659	6840	7360	7339	7114	7351	7377	7479	8777	7711	7828	…
ІСЦ	% дпр	45,8	57,5	51,9	43,3	20,9	6,9	7,9	12,4	15,1	15,6	16,4	12,2	13,5	15,6	15,9	16,2	16,4	14,6	13,6	13,7	14,1	14,0	13,2
ІВЦ	% дпр	51,7	37,9	32,5	25,4	10,5	15,7	19,6	35,7	38,3	26,3	22,4	35,6	27,1	26,3	23,3	23,6	22,4	18,8	18,4	16,5	22,0	19,6	15,9
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-31,4	-32,2	-29,8	-27,0	-16,7	-10,0	-7,9	-3,9	28,7	21,3	19,0	23,2	22,8	21,3	19,9	19,2	19,0	18,7	18,1	16,9	19,3	15,1	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-33,1	-34,2	-31,8	-29,3	-6,9	-3,7	0,9	4,5	20,6	22,4	19,7	18,9	22,0	22,4	21,6	20,2	19,7	20,1	19,7	18,9	26,3	17,0	…
Баланс торгівлі (кум.) *	млрд. дол. США	-0,6	-1,1	-1,2	-1,6	-1,8	-2,3	-2,3	-4,1	-1,3	-3,1	-5,8	-1,7	-2,4	-3,1	-4,1	-5,0	-5,8	-6,7	-7,4	-8,6	-0,5	-1,1	…
Поточний рахунок (кум.)	млрд. дол. США	-0,4	-0,1	0,1	-0,2	-1,1	0,0	-1,2	-1,3	-0,4	-0,1	-1,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,5	-0,5	-1,2	-1,4	-1,3	-2,1	0,1	0,1	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	17,2	17,6	18,0	17,8	18,0	18,6	18,7	18,9	18,8	18,6	18,4	18,2
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	0,9	-5,9	-8,6	0,8	-1,4	1,7	10,6	13,6	9,1	8,3	5,1	9,7	9,1	8,3	7,0	6,0	5,1	6,2	5,9	4,6	8,4	12,0	10,2
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	15,3	15,2	14,7	14,0	14,3	14,9	15,1	16,3	17,0	16,3	17,0	…
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	21,23	21,56	21,74	22,90	25,69	25,23	17,27	25,90	27,09	26,44	25,93	26,82	26,40	26,09	25,95	25,65	26,18	26,67	26,73	27,52	28,43	27,09	26,29
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	21,18	21,62	21,69	22,33	25,68	25,26	25,40	25,67	27,06	26,46	25,91	26,86	26,42	26,11	25,97	25,64	26,11	26,65	26,71	27,54	28,43	27,17	26,34
Обмінний курс, середній	євро	23,70	23,93	24,69	24,91	28,34	28,55	25,58	28,18	28,81	29,06	30,38	28,77	29,16	29,26	29,84	30,23	31,08	31,38	31,32	32,58	34,60	33,59	32,50

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Дані наведені щодо експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[к]	2015[к]	2016[к]	2017[к]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1079,3	1300,0	1404,7	1465,2	1586,9	1988,5	2385,4	2982,9
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,0	163,1	175,8	183,3	133,7	91,0	93,4	112,2
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,5	0,2	0,0	-6,6	-9,8	2,4	2,5
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	7,1	-5,0	-20,6	12,2	8,0	-0,7	-4,3	-10,1	-13,0	2,8	0,4
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2	-4,8	6,3	2,7
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1	48,7	13,9	14,4
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9	43,3	12,4	13,7
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1	36,0	20,5	26,4
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8	25,4	35,7	16,5
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,4	27,0	34,3	-36,9	26,0	27,5	3,4	-5,5	-19,9	-27,0	-4,0	16,9
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,6	35,2	39,3	-44,2	28,8	34,8	7,5	-3,5	-28,1	-29,3	4,4	18,9
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,8	-1,7	-3,0	-10,2	-14,3	-16,5	-4,6	-0,2	-3,8	-2,1
Поточний рахунок	% ВВП	4,8	3,7	7,3	5,8	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,2	-9,0	-3,4	-0,2	-4,0	-1,9
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	7,5	5,7	9,2	9,9	4,7	5,8	7,0	7,2	4,1	0,3	3,0	3,3	2,2
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5	13,3	15,5	18,8
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6	-1,6	-3,1	-1,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	40,0	36,0	37,5	39,9	69,4	79,1	81,0	71,8
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,1	20,5	38,5	52,4	52,0	46,1
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5	0,8	13,6	18,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,44	5,37	5,33	5,33	5,32	5,12	5,05	5,05	5,27	7,79	7,94	7,97	7,99	7,99	11,87	21,84	25,55	26,60
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,44	5,30	5,33	5,33	5,31	5,05	5,05	5,05	7,70	7,98	7,96	7,99	7,99	7,99	15,77	24,00	27,19	28,07
Обмінний курс, середній	євро	5,03	4,81	5,03	6,02	6,61	6,39	6,34	6,92	7,71	10,87	10,53	11,09	10,27	10,61	15,72	24,23	28,29	30,00
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,10	4,67	5,53	6,66	7,22	5,97	6,65	7,42	10,86	11,68	10,57	10,57	10,30	11,04	19,26	26,22	28,42	33,50

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]	II 15[к]	III 15[к]	IV 15[к]	I 16[к]	II 16[к]	III 16[к]	IV 16[к]	I 17[к]	II 17[к]	III 17[к]	IV 17[к]
ВВП	млрд. грн.	398,0	408,6	316,9	382,4	440,5	447,1	376,0	456,7	567,0	588,8	455,3	535,7	671,5	722,9	591,0	664,8	833,1	894,0
реальний ВВП	% дпр	-1,1	3,4	-1,0	-4,3	-5,3	-14,4	-16,0	-14,5	-7,0	-2,4	0,1	1,7	2,7	4,6	2,8	2,6	2,4	2,2
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	6,8	6,3	3,3	-7,8	-13,9	-12,2	-21,0	-27,8	-20,0	-14,6	-2,2	4,0	4,7	1,9	4,3	9,5	6,3	10,7
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	-1,5	-2,9	-5,9	5,2	0,1	4,5	0,9	-5,6	-0,8	11,1	1,5	-2,3	1,0	-1,6	7,9	-4,6	7,4	3,2
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-8,9	-8,7	-19,9	-19,3	-28,0	-26,5	-23,8	-14,2	-5,0	1,5	5,4	17,9	24,0	27,4	9,7	19,8	4,7	9,2
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	-6,8	-4,5	-5,1	-2,3	-16,8	-31,1	-21,9	-18,0	-6,8	-3,5	-4,1	-7,2	-4,6	9,8	-0,9	-2,1	7,2	8,8
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	1,7	-0,6	-11,8	-10,9	-32,3	-29,6	-18,1	-28,1	-13,0	-11,9	-3,4	-0,1	17,4	19,4	4,4	8,3	13,2	20,2
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-2,8	36,5	5,7	-9,1	25,6	-20,6	-4,7	-11,6	-3,8	-2,5	-1,7	0,6	1,8	18,3	-0,7	-2,9	-0,1	-6,4
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	-10,6	-9,8	-3,2	-5,4	-12,7	-13,2	-25,2	-22,5	-9,2	-2,3	8,2	4,1	0,3	2,7	3,6	5,3	5,0	6,1
Будівництво (реальна)*	% дпр	-8,0	-4,4	4,7	-14,0	-26,3	-30,8	-36,6	-30,6	-15,6	6,0	8,6	14,5	19,5	15,1	25,2	32,5	27,9	22,9
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	0,9	0,9	-3,0	-7,2	-18,4	-26,6	-26,5	-19,9	-14,2	2,6	3,7	7,6	3,8	1,9	3,1	3,9	5,1	7,9
Транспорт (реальна)*	% дпр	1,3	2,7	-7,8	-10,9	-10,1	-11,0	-10,5	-2,4	0,3	2,2	6,2	3,5	0,9	2,6	4,6	3,8	5,4	3,3
Платіжний баланс																			
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-6,0	-5,0	-1,3	-0,8	-1,2	-1,4	-0,1	0,8	0,8	0,1	-1,1	1,1	-1,2	-0,1	-0,4	0,2	-1,1	-0,9
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-12,1	-9,8	-3,5	-2,5	-3,3	-6,7	-0,4	3,8	2,9	0,5	-6,0	5,2	-4,7	-0,5	-1,6	0,9	-3,3	-2,7
Баланс товарів	млн. дол. США	-7881	-5935	-2195	-1185	-1412	-2336	-1147	-496	-689	-1123	-1924	-665	-2128	-2225	-1451	-1923	-2828	-3170
Баланс послуг	млн. дол. США	2575	1066	937	443	456	686	487	255	110	241	152	103	-170	404	103	193	134	332
Поточні трансферти	млн. дол. США	480	547	241	494	306	500	558	715	644	711	…	0	0	0	0	0	0	0
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1510	991	-665	-319	725	558	397	907	890	818	1366	760	999	143	464	1029	347	354
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	655	-756	-241	-49	-84	-17	141	10	13	13	11	0	0	0	0	0	0	0
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	21,6	20,4	15,1	17,1	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	18,7
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	8,15	8,21	9,14	11,71	12,58	13,56	21,23	21,26	21,74	22,90	25,69	25,23	17,27	25,90	27,09	26,44	25,93	26,97
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,99	7,99	8,86	12,71	12,58	21,18	21,33	21,23	21,69	22,33	25,68	25,26	25,40	25,67	27,06	26,46	25,91	26,97
Бюджет																			
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	28,9	28,6	35,4	29,4	24,7	27,4	37,3	34,7	29,8	31,3	35,9	32,9	27,7	35,6	37,3	38,1	33,9	38,1
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,6	4,8	5,1	4,7	4,2	5,0	5,5	5,3	4,5	5,1	6,3	6,3	5,3	5,6	6,6	6,3	6,5	7,4
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	3,0	3,0	4,9	2,5	1,9	1,5	4,4	1,7	1,2	1,3	3,5	2,1	1,9	2,8	2,5	2,8	2,5	2,8
Податок на додану вартість	% від ВВП	8,1	8,4	8,7	9,5	6,8	10,1	11,4	9,1	8,0	8,2	11,7	11,4	8,1	9,3	13,6	9,4	10,5	12,5
Акцизні збори	% від ВВП	2,3	2,2	2,5	3,0	3,0	2,8	3,3	3,4	3,0	3,1	4,1	5,1	4,1	3,9	4,4	4,0	4,3	4,9
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	30,1	35,9	35,2	34,7	27,2	35,5	33,5	34,9	26,1	41,9	35,1	35,5	30,7	38,6	36,6	31,4	35,4	49,4
Поточні видатки	% від ВВП	28,2	33,2	34,8	33,7	25,8	33,6	31,8	33,6	24,0	38,0	34,3	33,9	27,8	33,0	35,7	29,4	32,2	41,6
Капітальні видатки	% від ВВП	1,9	2,8	0,5	1,0	1,4	1,9	1,7	1,3	2,1	3,9	0,9	1,7	2,9	5,6	0,9	2,0	3,2	7,8
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-1,5	-7,3	0,1	-5,3	-2,8	-8,8	-3,7	-0,4	3,6	-10,8	0,8	-2,8	-3,0	-3,2	0,7	6,7	-1,5	-11,6
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Банківський сектор																			
Грошовий агрегат М0	% дпр	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	-1,3	-6,2	-0,1	-5,3	0,3	8,0	11,2	7,8	7,2	4,7	5,8
Грошовий агрегат М2	% дпр	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	3,1	5,6	4,0	-1,7	6,3	12,6	10,9	6,7	6,5	6,6	9,6
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	-17,7	-16,6	-1,0	4,3	9,4	15,1	5,4	10,5	12,8	13,5	20,4
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	11,6	3,7	-2,4	-16,1	-2,7	12,1	10,9	-1,5	1,4	-0,8	3,3
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	-11,8	-15,8	-20,8	-16,6	-13,3	-1,5	16,4	17,1	21,3	19,0	13,0
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	29,2	18,7	15,9	-15,0	-2,0	2,0	-9,9	-21,4	-18,3	-19,4	-9,7
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	3,1	-5,7	-10,5	-18,1	-10,3	-1,1	19,2	14,8	18,7	-6,8	-5,7
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	57,6	60,7	55,4	55,6	55,8	55,9	64,9	67,2	66,8	53,0	60,1
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	16,1
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,2	9,3	9,2	9,1	8,9	9,1	8,3	8,5	8,0	8,0	7,2	6,8

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[к] Дані не включають Крим, у 2015 році - не включають частину зони АТО, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Ольга Красовська
krasovska@ier.kiev.ua

Євген Ангел
anhel@ier.kiev.ua

Андрій Бутін
butin@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Наталія Фреїк
freik@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Анастасія Пилаєва
pylaieva@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.